

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE



MONITOIMIJAJAISEN PERHETYÖN PILOTOINTI

Pohjois-Savon LAPE yhteiskehittämispäivä
18.4.2018

Laura Nyysönen, Kuopion kaupunki
Päivi Malinen, ISO

MISTÄ ON KYSE?

Osana maakunnan Lape-muutosohjelmaa ja lastensuojelun kehittämistä kokeillaan systemaattista monitoimijaista työtettä ja arviointia lastensuojelun asiakasperheissä.

Pilotoinnin taustalla on THL:n työkirja työpaperi 21/2017.

Pilotointi rakentuu kolmesta osiosta:

- Muodostetaan vastuutiimi perheen ja heidän kanssaan toimivien ammattilaisten kanssa, joka arvioi yhteisen lapsen hyvinvoinnin viitekehyksen kautta lapsen tilannetta ja tuen tarpeita
- Käytetään yhteistä asiakassuunnitelmaa välineenä tilanteen seurannassa ja arvioinnissa
- Hyödynnetään lapsen hyvinvoinnin viitekehyksen pohjautuvia kysymyksiä lapsen ja perheen kanssa työskennellessä



TOTEUTUS



Tavoitteena on, että kokeilut alkavat keväällä 2018 ja päättyvät syys-lokakuussa 2018. Kevään aikana Pohjois-Savon kunnista ja kuntayhtymistä kootaan pilotointiin osallistuvat työntekijät ja perheet ja sovitaan käytännön etenemisestä. Monitoimijaiseen vastuutiimiin kuuluvat kaikki perheen asioissa mukana olevat tahot, esim. perheneuvola, koulu, aikuisten palvelut.

Pilotoinnin vetovastuu kuntatasolla on sosiaalityöntekijä + perhetyöntekijä-työparilla.

Pilotointia tukee pilottikuntien työntekijöistä muodostettava ohjausryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti, n. 1 krt/kk arvioimaan pilottien etenemistä. Ohjausryhmässä on mukana myös Laura Nyysönen ja Päivi Malinen.

VASTUUTIIMIN ROOLI JA TEHTÄVÄT



- Vastuutiimi on lapsi- ja perhekohtainen, jonka toimijoina ovat perhe, ammattilaiset ja muut mahdolliset toimijat.
- Sama, pysyvä, tiimi arvioi ja ohjaa työskentelyä ja vastaa lapsen asiakkuuden kokonaisuudesta.
- Kokoontuu säännöllisesti pilotoinnin aikana, vähintään kolme kertaa, esim. lähtötilanne, väliarviointi, loppuarviointi. Ns. väliarviointitapaamisia voi olla useampiakin.
- Tapaamisessa laaditaan yksi yhteinen suunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan lapsen ja perheen nykytilanne ja kootaan yhteen toimialakohtaiset palvelusuunnitelmat, tavoitteet ja seuranta.
- Lapsen hyvinvoinnin viitekehys ohjaa työskentelyä: lapsen kanssa työskennellessä, vanhempien kanssa käydyissä keskusteluissa sekä vastuutiimin arvioidessa lapsen tilannetta

VASTUUTIIMIN ROOLI JA TEHTÄVÄT, jatkuu



- Luodaan yhteiset pelisäännöt vastuutiimin sekä lapsen ja perheen yhteisille tapaamisille
- Sovitaan, mitä eri toimijoiden työskentely tapaamisten välillä on
- Sovitaan, miten työskentelylle asetetaan tavoitteita yhdessä lapsen, vanhempien ja verkoston kesken
- Sovitaan, miten tavoitteiden saavuttamista seurataan

PERHEEN NÄKÖKULMASTA TÄRKEÄÄ



- Perheiden valinnan kriteerit: lastensuojelun avohuollon asiakkuus olemassa ja perhetyö tukitoimena
- Miten perheen vastuutiimi muodostetaan perheen näkökulmasta?
- Kuvataan perheille, mitä työskentelyyn kuuluu ja mitä heiltä edellytetään
- Tavoitteen asettaminen yhteisesti ja tavoitteiden saavuttamisen seurannasta sopiminen
- Kaikki tapaamiset ovat lapselle ja perheelle voimaannuttavia
- Lasten huomiointi tapaamisissa

PILOTOINNIN MAHDOLLISTAJAT



- Mukana olevien toimijoiden johdon tuki pilotoinnille
- Riittävä jaettu käsitys monitoimijaisen perhetyön työskentelytavasta ja pilotoinnin tavoitteista

PILOTOINNIN ARVIOINTI



- Arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallista lastensuojelun kehittäjäverkostoa
- Pilottia tarjotaan opinnäytetöiden aiheeksi ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoille
- Pilotoinnin kokonaisraportointivastuu ei jää kuntien työntekijöiden harteille, työntekijät täyttävät pilottisuunnitelmaa (dia 9)
- THL:n kehittämispäällikkö Päivi Petrelius on ilmaissut kiinnostuksensa pilotointia ja arviointia kohtaan – yhteistyö tarkentuu pilotoinnin alussa

PILOTTISUUNNITELMAN JÄSENNYS

	Tavoiteltavat muutokset eri tasoilla	Keinot ja välineet tavoitteiden saavuttamiseksi	Keitä osallistuu ja toimijoiden roolit	Arviointi Mittari/Seurantatapa	Tarkastelupiste ja vastuhenkilö(t)
Asiakkaan avun saannin ja palvelukokemuksen taso	(esim. tuen saatavuus, oikea-aikaisuus, osallisuus, hyvä vuorovaikutus)				Kevät-syky 2018 Pilottiyksikkö ja sen vastuhenkilöt Laura Nyysönen Päivi Malinen
Työntekijätaso	(esim. ammattilaisten osaaminen, tuen saanti omalle työlle, työhyvinvointi yms.)				
Eri ammattilaisten välisen yhteistoiminnan taso	Esim. yhteiset toimintakäytännöt, yhteiset periaatteet yms.)				
Palveluiden organisoiminnin ja paikallisen/alueellisen johtamisen taso	(esim. asiakastarpeisiin vastaaminen yli sektorirajojen, palvelurakenteiden toimivuus, yhteensovittava johtaminen)				

Pilotoinneissa
yhteinen
viitekehys

Lapsen terveys, kasvu ja kehitys

- Lapsen vahvuudet
- Lapsen fyysinen terveys ja toimintakyky
- Lapsen psyykinen terveys ja toimintakyky
- Sosiaaliset taidot ja sosiaalinen toimintakyky
- länmukainen taidollinen ja tiedollinen kehitys
- Lapsen oma arjen ympäristö

Lapsen käsitys itsestään

Lapsen kokemus ihmissuhteista ja turvallisuudesta



Sosiaalinen hyvinvointi: perhe ja ympäristötekijät

- Lapsen lähteisten terveys
- Toimeentulo
- Asuminen ja asuinympäristö
- Perheen historia
- Sosiaalinen ympäristö – verkostot ja yhteisöt
- Palvelut ja lapsen kehitysympäristöt
- Päihteiden käyttö
- Väkivalta

Vanhempana toimiminen ja suhde lapseen

- Vanhemmuuden vahvuudet
- Huolenpito
- Turvallisuudesta huolehtiminen
- Kyky tukea lapsen taitoja ja toimintaa
- Kyky ymmärtää lapsen näkökulmaa
- Tunne suhteen laatu
- Kyky asettaa asian mukaisia rajoja
- Vanhemman toiminnan pysyvyys ja ennustettavuus
- Vanhemman oma arjen ympäristö

Lapsen kokemus perheestä, päiväkodista/koulusta, vapaa-ajasta, ystävistä

V
a
r
m
i
s
t
a
m
i
n
e
n

Lähde: Erityis- ja vaativantason
palvelujen työpajaprosessin raportit.
Työpaperi 26/2017. THL. Hki.

STM- yhteinen asiakassuunnitelmapohja

5.3 ALUSTAVA HAHMOTELMA YHTEISEN SUUNNITELMAN RAKENTEESI

Otsikko	Sisältö
Asiakirjan sekä lapsen, nuoren ja/tai perheen perustiedot	Asiakirjan nimi ja päiväys Henkilön/henkilöiden nimi ja tarvittavat perustiedot
Nykytilanne	Lapsen, nuoren ja/tai perheen elämäntilanteen lyhyt kuvaus (sisältäen asumistilanteen) Ammattilaisten huomioita tilanteesta
Oma arvio nykytilanteesta ja tuen tarpeesta	Lapsen, nuoren ja/tai perheen oma arvio tämänhetkisestä elämäntilanteestaan sekä tuen tarpeestaan
Aiemmat/olemassaolevat palvelut ja toimi- alakohtaiset suunnitelmat	Tieto aiemmin saaduista ja tällä hetkellä olemassa olevista palveluista Tieto eri alakohtaisista suunnitelmista Lapsen, nuoren ja/tai perheen arvio aiempien palvelujen toimivuudesta Ammattilaisten arvio aiempien palvelujen toimivuudesta
Suunnitelma ja tavoitteet	Mihin palveluihin lapsi, nuori ja/tai perhe jatkossa ohjataan
	Palvelujen aikataulus
	Palvelujen vastuu-/yhteyshenkilöt
	Tilanteen etenemiselle asetettavat tavoitteet
Seuranta	Vastuutaho ja -rooli
	Suunnitelman päivittämisen muoto
	Päivittämissaikataulu
	Suunnitelmassa sovittujen toimenpiteiden toteutuminen

Lähde: Yksi lapsi, yhteinen suunnitelma
Työryhmäraportti, STM 2017:36, s. 20

Yhteistyöneuvottelu, malliesimerkki

YHTEISTYÖNEUVOTTELU

12.03.2018

LAPSEN, NUOREN JA/TAI PERHEEN PERUSTIEDOT, HUOLTAJAT

NEUVOTTELUUN OSALLISTUJAT, YHTEYSTIEDOT (työntekijän rooli -miksi on paikalla?)

NYKYTILANNE / TÄMÄN HETKINEN TILANNE (kaikkien osallistujien näkemys tilanteesta, lapseen liittyvä huoli määritellään yhdessä konkreettisesti, lapsen ja perheen voimavarat, lapsen ja perheen käytössä olevat palvelut, tieto eri alakohtaisista suunnitelmista, mistä palvelusta lapsi ja perhe ovat hyötynneet)

TAVOITTEET (mitä konkreettisia muutoksia lapsen/perheen arkeen tavoitellaan; lapsen tavoitteet, perheen tavoitteet sekä työntekijöiden tavoitteet)

TYÖSKENTELYSUUNNITELMA (Kuka tekee, mitä tekee, milloin tehdään? Lapsi, perhe sekä työntekijät. Mitä palveluja, millä aikataululla. Palvelujen vastuuhenkilö)

ARVIOINTI (Mitä konkreettisesti arvioidaan, kuka arvioi, miten arvioi, milloin arvioidaan (lapsi, perhe sekä työntekijät))

SEURAAVA TAPAAMINEN

pvm
paikka:
osallistujat:

klo

Lähde: STM raportti 2017:36 sekä Pirkanmaan hybridityöryhmän mallinnus

Pilotoivat yksiköt...



- Tällä hetkellä pilotointiin osallistuu työryhmiä Joroisista, Varkaudesta, Kuopiosta, Siilinjärveltä ja Ylä-Savosta
- Vielä mahtuu mukaan, ota yhteyttä Päiviin ja Lauraan!
- Pilotoinnin tuloksista kuullaan loppusyksyllä



Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Teemme yhdessä lasten, nuorten
ja perheiden hyvää arkea

LAPE

Ota yhteyttä!

LAURA NYYSSÖNEN

laura.nyyssonen@pohjois-savo.fi

p. 044-7183703

PÄIVI MALINEN

paivi.malinen@isonet.fi

p. 044-0246415

stm.fi/hankkeet/terveys ja hyvinvointi
#lapemuutos
#kärkihanke